

Een grote trekker interesseert hem niet. Jan Aerts is vooral koeienboer. Uit oogpunt van economie wil hij een productie van tienduizend kilo melk per koe. De bekendste tweeling van België, de excellente zusjes Gemmie en Gemma, zorgt voor 'leuk zicht in stal'.

'Nee, ik heb de melk nog niet laten weglopen', vertelt Jan Aerts (32). De melkacties zijn in volle gang als het gesprek met de jonge melkveehouder uit Minderhout plaatsvindt. 'In april ontving ik nog ruim veertig cent per kg melk, dat vind ik een redelijke prijs, al onderken ik de zorg van de actievoerders. Krachtvoer, kunstmest, grond, het is allemaal duurder geworden.'

Stalruimte benutten

Jan Aerts melkt samen met zijn moeder Wis Vrints honderd holsteinkoeien op 45 hectare zandgrond. De koeien blijven het jaar rond binnen.

In 2001 trouwde Jan met Grietje en stapte hij in het bedrijf. Toen Jans vader René Aerts in 2004 overleed, ging Jan volledig aan de slag op het ouderlijk bedrijf. Hij bouwde een ligboxenstal en plaatste een melkrobot. In 2006 nam hij samen met zijn moeder een bedrijf in Hulshout over, op vijftig kilometer afstand. Daar fokt de vorige eigenaar, Frans Gijssels,

het jongvee op. Aerts: 'Ik heb daar geen tijd meer voor met honderd koeien en bovendien kan het financieel niet uit om een jongveestal te bouwen. Stalruimte en arbeid benut ik beter met melkvee.'

Vanuit de skybox heeft de veehouder een goed zicht over de gemengd rood-zwartbonte veestapel, waartussen zich twee Belgische reservekampioenes bevinden. 'Liesje won de reservetitel in 2004 en is een zesdekalfsdochter van Stadel. Ze is drachtig van Lichtblick, maar ik heb van haar helaas nog geen vrouwelijke nakomelingen.'

Jan Aerts en zijn moeder Wis Vrints: 'Ik heb geen tijd meer voor jongvee-opfok'

De tweede nationale prijswinnaar is Gemma (v. Sovereign). Gemma is net als haar tweelingzus Gemmie met 91 punten opgenomen. De zusjes zijn ongetwijfeld de bekendste tweeling van België. Beide werden eens kampioene in Gent. Op dit moment heeft Gemmie de beste keuringsconditie. 'Die koe, ze is zo mooi breed en fijn.' Als Gemmie

beslist. Zijn statement brengt het gesprek op het vlak van de economie.

Geen melkrobot meer

Jan Aerts neemt plaats in een comfortabele stoel achter zijn bureau in de skybox en vervolgt het gesprek. 'Ik steek mijn tijd in de koeien. Naast jongveeopfok besteed ik het landwerk zo veel mogelijk uit, ook het maaien. Ik ben geen akkerbouwer. Ik wil met honderd koeien een miljoen kg melk gaan produceren, nu zit dat nog op ruim negen ton met 4,08% vet en 3,48% eiwit. De 305 dagenproductie moet van negen naar tienduizend kg melk per koe.' Deze productie is bijna heilig voor Aerts.

Gaat het niet vooral om wat er onder streep overblijft? 'Natuurlijk moet de boekhouding in orde zijn, maar mij gaat het vooral om het geld dat binnenkomt op de spaarrekening. Na alle investeringen van achterliggende jaren moet er nu onbenutte investerings-

Minneke (v. Stadel), actueel stiermoeder

en enkele jaren jaar 150 koeien te melken.' De grens is voor Jan Aerts niet statisch. 'Zodra ik de koeien niet meer ken, dan heb ik er te veel. Nu pak ik alle koeien nog aan de kop en doe ze een touw om; een vastzetvoerhek hebben we niet.' Aerts kent van elk dier de afstamming, zo ook van Minneke (v. Stadel), volgens hem zijn koe voor de toekomst. Ze heeft 86 punten, produceerde in haar tweede 305 dagenlijst 11.051 kg melk met 3,94% vet en 3,71% eiwit en staat voor CRV onder contract. 'Ze is vorig jaar geïnsemineerd met Canvas en dit jaar met Moonlight. Verder heb ik van haar een Gogodochter die eveneens onder contract staat. Zij is gespoeld met Southland Manitas en Moonlight en er zit een stiertje van Spencer in opfok.'

Via de fokkerij wil Aerts de productie verder omhoogvoeren. Stiernamen als Canvas, Classic, Paramount en Lichtblick passen goed in deze filosofie. Hij wil dit combineren met meer levensduur. 'De gemiddelde leeftijd bij afvoer is 5,2 jaar, dat moet omhoog. Niet alleen via fokkerij, ook door snel in te grijpen als een koe iets mankeert. En door te kijken. Te kijken of er voldoende koeien liggen, of ze ongeveer zestig herkauwslagen per keer maken, kortom: door mijn tijd in de koeien te steken.'

Tijmen van Zessen

Tijd steken in koeien

Jan Aerts: 'Ik wil met honderd koeien een miljoen kilo melk produceren'

opstaat uit haar diepstrooiselligheid is de breedte in het skelet inderdaad opmerkelijk. Dankzij een bijpassende hoogtemaat en lengte bedient Gemmie zich van een fraai harmonieus model. 'Vorig jaar bezweek ze bijna aan blauwtong en ging haar geplande deelname in Brussel helaas niet door. Ze is pas geïnsemineerd met Classic, zodat het exterieur zich in deze lijn verder verankert. Mijn vader heeft heel hard aan de fokkerij gewerkt. Hij had er een extra zintuig voor; hij keek dwars door een koe heen.'

Gemmie heeft net als Liesje nog niet voor nafok gezorgd. Toch denkt Aerts niet aan embryotransplantatie. 'Zowel Gemmie als Gemma hebben een te lage index. Ze zorgen voor leuk zicht in de stal, maar van een nationale kampioenstitel koop je geen brood', zegt Aerts

Gemmie (v. Sovereign), kampioene VRV Koe-Expo 2005 en hoogstgepunten koe van Vlaanderen in 2005-2006

ruimte overblijven. Die vulde ik tot nu toe altijd direct weer op. Investeren was nooit een probleem, maar er moet rendement komen.'

Om toch een cijfer te noemen stapt Aerts naar de wandkast en pakt het jaarverslag. Terug op zijn plaats steekt hij een sigaret aan en leunt met de cijfers op zijn schoot achterover. 'De totale cashflow was vorig jaar 170.000 euro bij een leverantie van 907.000 kg melk met 101 stuks melkvee.' Dit resultaat (18,7 cent per kg melk) is volgens Aerts het gevolg van intensief melken (meer dan 20.000 kg per hectare) en lage onderhoudskosten aan machines. 'Een grote trekker interesseert me geen fluit en maaien, ploegen en mesten doet de loonwerker.' Kosten voor mestafzet zijn er niet dankzij een samenwerking met een mestverwerker (Aerts ruilt dunne, stikstofarme fractie tegen drijfmest)

De jongste investering die knabbelde aan de investeringsruimte is een swingovermelkstal. De robot is sinds

dit voorjaar vertrokken. 'Voordat de robot kwam, molken we op een aanbindstal 10.500 kg melk per koe in 305 dagen. Met de robot is die productie nooit meer gehaald, dat is ook een reden dat ik per se naar de tienduizend kg melk per koe wil. Het pijnlijke is dat nu het streefdoel is wat toen, op de aanbindstal, al realiteit was.' Het automatisch melksysteem voldeed de eerste jaren prima, totdat de vacuümpomp werd vervangen. Het celgetal begon te stijgen en de productie daalde. Dit was te wijten aan een menselijke fout van de constructeur. Onenigheid over de afwikkeling van geleden schade leidde ertoe dat Aerts weer conventioneel melkt.

Leeftijd verhogen

De veehouder spreekt gedreven en heeft over alles een mening. Er verschijnt een glimlach op zijn gezicht. 'Als ik puur uit hobby bezig was, hield ik vijftien koeien, maar omdat ik voor een inkomen werk, heb ik er meer. Er zijn al plannen om bin-